

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

Aika 23.09.2026, klo 16:00 - 20:08

Paikka Teams

**Käsitellyt asiat**

- § 44 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 45 Pöytäkirjantarkastajat**
- § 46 Pirkanmaan mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelma 2026-2028**
- § 47 Turvallisuussuunnitelma 2026-2029**
- § 48 Pirkanmaan hyvinvointialueen valmiussuunnitelma**
- § 49 VAPA2035-kehittämisohjelman puolivuotisraportti 1-6/2026**
- § 50 Vaikuttamistoimielinten toiminnan kehittäminen, työpajan tulokset**
- § 51 Tiedoksi merkittävät asiat**
- § 52 Muut asiat**

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

Saapuvilla olleet jäsenet

Tuija Kaivanto, puheenjohtaja  
Milla Ilonen, 1. varapuheenjohtaja, poistui 19:10  
Kari Pajarinen  
Eveliina Helpiölä  
Maya Støbakk, poistui 19:27  
Mika Tolvanen  
Erkki Välimäki  
Hannu Salonpää  
Minna Nikunoja  
Niina Peltola  
Kari Saarinen  
Tanja Hakala  
Kari Rannanautio  
Tuula Haapamäki  
Marjo Vuorenmaa  
Sari Vainio-Knuutila  
Marjatta Stenius-Kaukonen, saapui 16:40  
Pirjo Pajunen  
Sirkka Nummi  
Päivi Rasimus  
Pinja Eskola, poistui 18:35  
Katja Metsävainio  
Sirpa Virtanen  
Aila Seppälä  
Ulla Konkarikoski, poistui 18:29  
Eija Nurmi  
Hanna Jantunen  
Tuija Hirsimäki  
Janne Selin  
Johanna Anttila, varajäsen, poistui 18:57  
Tiina Korpela, varajäsen

Muut saapuvilla olleet

Iina Toivonen, Hallintoassistentti, sihteeri  
Johanna Sola, Asiantuntijasihteeri  
Lumikukka Socada, Ylilääkäri, § 46  
Pasi Vainio, Turvallisuuspäällikkö, § 47, § 48  
Liisa Lindberg, Kehittämispäällikkö, § 49  
Katja Hakkarainen, Kehittämispäällikkö, § 49

Poissa

Riitta Palomäki  
Päivi Salovaara  
Arja Korvenranta  
Tino Taam-Katajisto  
Mauri Pakkanen

Allekirjoitukset

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

Tuija Kaivanto  
Puheenjohtaja

Iina Toivonen  
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

06.10.2026

02.10.2026

Janne Selin  
Pöytäkirjantarkastaja

Aila Seppälä  
Pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pirkanmaan hyvinvointialueen verkkosivulla [pirha.cloudnc.fi](https://pirha.cloudnc.fi) 30.9.2026

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

## § 44

### Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Pirkanmaan hyvinvointialueen hallintosäännön mukaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnäolevat sekä sen, onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen. Kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa ilmoitetaan kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Kokouskutsu lähetetään ensisijaisesti sähköisellä viestillä vähintään viisi (5) kalenteripäivää ennen kokousta jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus. Edellä mainitusta määräajasta voidaan poiketa, jos asian kiireellisyys sitä vaatii.

Varsinainen kokouskutsu ja esityslista vammaisneuvoston kokoukseen 23.9.2026 on toimitettu sähköpostitse 18.9.2026 sekä julkaistu yleisessä tietoverkossa 18.9.2026.

Vammaisneuvosto on päätösvaltainen, kun vähintään puolet jäsenistä on läsnä. Jos varsinainen jäsen on estynyt, varajäsen voi osallistua kokoukseen.

### Ehdotus

Puheenjohtaja avaa kokouksen, suorittaa nimenhuudon ja toteaa läsnäolijat. Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Myönnetään puhe- ja läsnäolo-oikeudet seuraavasti:

- johtajaylilääkäri Sirpa Rainesalo §:n 46 osalta
- ylilääkäri Lumikukka Socada §:n 46 osalta
- turvallisuuspäällikkö Pasi Vainio §:n 47 ja 48 osalta
- kehittämispäällikkö Liisa Lindberg §:n 49 osalta
- kehittämispäällikkö Katja Hakkarainen §:n 49 osalta

### Päätös

Puheenjohtaja avasi kokouksen, suoritti nimenhuudon ja totesi läsnäolijat. Todettiin kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Myönnettiin puhe- ja läsnäolo-oikeudet seuraavasti:

- ylilääkäri Lumikukka Socada §:n 46 osalta
- turvallisuuspäällikkö Pasi Vainio §:n 47 ja 48 osalta
- kehittämispäällikkö Liisa Lindberg §:n 49 osalta
- kehittämispäällikkö Katja Hakkarainen §:n 49 osalta

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

## **§ 45**

### **Pöytäkirjantarkastajat**

Hallintosäännön 144 §:n mukaan pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla sitä varten valittua jäsentä, ellei toimitella ole päättänyt pöytäkirjan tarkastamisesta muulla tavalla. Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti. Tarkastetut pöytäkirjat asetetaan nähtäväksi kolmantena (3) päivänä kokouksesta hyvinvointialueen verkkosivuilla.

### **Ehdotus**

Valitaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa. Vuorossa ovat Janne Selin ja Aila Seppälä. Varalla ovat Ulla Konkarikoski ja Eija Nurmi.

### **Päätös**

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Janne Selin ja Aila Seppälä. Varalle valittiin Eija Nurmi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

**Aluehallitus, § 228, 24.08.2026**

**Vammaisneuvosto, § 46, 23.09.2026**

**§ 46**

**Pirkanmaan mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelma 2026-2028**

21777/2023

**Aluehallitus, 24.08.2026, § 228**

**Valmistelijat / lisätiedot:**

Lumikukka Socada, YLILÄÄKÄRI, lumikukka.socada@pirha.fi

Sirpa Rainesalo, HVA:N VAST. JOHTAJAYLILÄÄKÄRI, sirpa.rainesalo@pirha.fi

**Liitteet**

1 Pirkanmaan mielenterveyspalvelujen kehittämissuunnitelma 2026-2028

Pirkanmaan hyvinvointialueella on toteutettu vuosina 2023–2025 psykiatrian ja mielenterveys- ja päihdepalveluiden kehittämisohjelma. Kehittämissuunnitelma 2026-2028 on jatkoa tälle ohjelmalle. Suunnitelman avulla parannetaan psykiatrisen hoidon saavutettavuutta, laatua ja yhdenvertaisuutta. Nykyisin psykiatrisen erikoissairaanhoidon avohoidon palveluiden sisältö, henkilöstöresurssit ja hoitoon pääsy vaihtelevat merkittävästi alueittain. Suunnitelman tavoitteena on, että kaikki pirkanmaalaiset saavat yhdenvertaista ja laadukasta psykiatrasta hoitoa asuinpaikastaan riippumatta.

Psykiatrian avohoidon palvelut keskitetään Tampereen erikoistuneisiin poliklinikoihin siten, että kaikkien pirkanmaalaisten käytössä ovat samat tutkimus-, hoito- ja terapiapalvelut. Sastamalan ja Valkeakosken psykiatrian poliklinikoiden henkilöstö (41 työntekijää, joista 29 hoitotyön ammattilaista) siirtyy nykyisinä työntekijöinä Tampereen erikoispoliklinikoille, suurin osa mielialahäiriö- ja psykoosipoliklinikoille. Kehittämissuunnitelman toteuttaminen ei edellytä lisäresursseja.

Palvelujen saavutettavuutta parannetaan myös liikkuvan tiimin avulla, jotta apua voidaan tarjota niille, jotka eivät voi asioida vastaanotolla tai käyttää etäpalveluja. Lisäksi psykiatrian etäyhteydellä toimivia palveluja kehitetään osaksi vastaanotto- ja terapiapalveluja, mikä lisää hoidon joustavuutta ja saatavuutta. Tiivis yhteistyö perusterveydenhuollon kanssa mahdollistaa sujuvat hoitopolut. Psykiatrisia palveluja kehitetään vastaamaan tulevaisuuden tarpeita yhteistyössä Tampereen yliopiston kanssa. Suunnitelma vahvistaa tutkimus-, koulutus- ja kehittämistoimintaa.

Hoidon sisältö määräytyy jatkossa potilaan tarpeen eikä kotikunnan perusteella. Erikoistuneiden poliklinikoiden palvelut tulevat kaikkien pirkanmaalaisten käyttöön. Monista kunnista matka-aika Tampereelle on nykyistä lyhyempi. Perustason mielenterveys- ja päihdepalveluiden yhteistyö psykiatrian kanssa vahvistuu ja omalääkäreiden tuki paranee.

Kehittämissuunnitelma yhtenäistää psykiatrian palvelut Pirkanmaalla, parantaa hoidon saavutettavuutta ja vahvistaa henkilöstön saatavuutta ilman lisäresurssien tarvetta. Tavoitteena on, että maaliskuusta 2027 lähtien kaikkien pirkanmaalaisten psykiatrinen erikoissairaanhoido toteutuu yhdenvertaisesti.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Kehittämissuunnitelma sisältää henkilöstövaikutuksia, jotka edellyttävät yhteistoimintaneuvottelujen käymistä ennen niiden toteuttamispäätöstä. Yt-neuvotteluiden käynnistämisestä päätetään erikseen syksyn aikana.

Pirkanmaan hyvinvointialueen hallintosäännön (AV 27.4.2026 § 47) § 10a kohdan 1a mukaan aluehallitus päättää palvelukohtaisista palveluverkkosuunnitelmista aluevaltuuston käymän lähetekeskustelun pohjalta ja kuultuaan asianmukaisia jaostoja, valiokuntia ja vaikuttamistoimielimiä aiheesta. Aluehallitukselle esitetään kehittämissuunnitelman lähettämistä toimitielimien kuulemiskierrokselle liitemateriaalin mukaisesti. Kehittämissuunnitelma etenee aluevaltuuston lähetekeskusteluun kuulemiskierroksen jälkeen.

Liitteenä Pirkanmaan mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelma 2026-2028.

### **Ehdotus**

Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

1. merkitä tiedoksi liitteenä olevan Pirkanmaan mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelman 2026-2028,
2. lähettää kehittämissuunnitelman kuulemiskierrokselle esityksen mukaisesti.

### **Päätös**

Päätösehdotus hyväksyttiin.

## **Vammaisneuvosto, 23.09.2026, § 46**

### **Valmistelijat / lisätiedot:**

Sirpa Rainesalo, HVA:N VAST. JOHTAJAYLILÄÄKÄRI, sirpa.rainesalo@pirha.fi  
Lumikukka Socada, YLILÄÄKÄRI, lumikukka.socada@pirha.fi

### **Liitteet**

- 1 Pirkanmaan mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelma 2026-2028, kuulemiskierros
- 2 Vammaisneuvoston lausunto mielenterveyspalvelujen kehittämisohjelmasta 29.9.2026
- 3 Liite lausuntoon\_Pirha vammaisneuvoston kannanotto vammaispoliklinikan hoidon porrastuksesta 27.8.2026

Pirkanmaan hyvinvointialueella on toteutettu vuosina 2023–2025 psykiatrian ja mielenterveys- ja päihdepalveluiden kehittämisohjelma. Kehittämissuunnitelma 2026-2028 on jatkoa tälle ohjelmalle. Suunnitelman avulla parannetaan psykiatrisen hoidon saavutettavuutta, laatua ja yhdenvertaisuutta. Nykyisin psykiatrisen erikoissairaanhoidon avohoidon palveluiden sisältö, henkilöstöresurssit ja hoitoon pääsy vaihtelevat merkittävästi alueittain. Suunnitelman tavoitteena on, että kaikki pirkanmaalaiset saavat yhdenvertaista ja laadukasta psykiatriasta hoitoa asuinpaikastaan riippumatta.

Psykiatrian avohoidon palvelut keskitetään Tampereen erikoistuneisiin poliklinikoihin siten, että kaikkien pirkanmaalaisien käytössä ovat samat tutkimus-, hoito- ja terapiapalvelut. Sastamalan ja Valkeakosken psykiatrian poliklinikoiden henkilöstö (41

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

työntekijää, joista 29 hoitotyön ammattilaista) siirtyy nykyisinä työntekijöinä Tampereen erikoispoliklinikoille, suurin osa mielialahäiriö- ja psykoosipoliklinikoille. Kehittämissuunnitelman toteuttaminen ei edellytä lisäresursseja.

Palvelujen saavutettavuutta parannetaan myös liikkuvan tiimin avulla, jotta apua voidaan tarjota niille, jotka eivät voi asioida vastaanotolla tai käyttää etäpalveluja. Lisäksi psykiatrian etäyhteydellä toimivia palveluja kehitetään osaksi vastaanotto- ja terapiapalveluja, mikä lisää hoidon joustavuutta ja saatavuutta. Tiivis yhteistyö perusterveydenhuollon kanssa mahdollistaa sujuvat hoitopolut. Psykiatrisia palveluja kehitetään vastaamaan tulevaisuuden tarpeita yhteistyössä Tampereen yliopiston kanssa. Suunnitelma vahvistaa tutkimus-, koulutus- ja kehittämistoimintaa.

Hoidon sisältö määräytyy jatkossa potilaan tarpeen eikä kotikunnan perusteella. Erikoistuneiden poliklinikoiden palvelut tulevat kaikkien pirkanmaalaisten käyttöön. Monista kunnista matka-aika Tampereelle on nykyistä lyhyempi. Perustason mielenterveys- ja päihdepalveluiden yhteistyö psykiatrian kanssa vahvistuu ja omalääkäreiden tuki paranee.

Kehittämissuunnitelma yhtenäistää psykiatrian palvelut Pirkanmaalla, parantaa hoidon saavutettavuutta ja vahvistaa henkilöstön saatavuutta ilman lisäresurssien tarvetta. Tavoitteena on, että maaliskuusta 2027 lähtien kaikkien pirkanmaalaisten psykiatrinen erikoissairaanhoito toteutuu yhdenvertaisesti.

Kehittämissuunnitelma sisältää henkilöstövaikutuksia, jotka edellyttävät yhteistoimintaneuvottelujen käymistä ennen niiden toteuttamispäätöstä. Yt-neuvotteluiden käynnistämisestä päätetään erikseen syksyn aikana.

Pirkanmaan hyvinvointialueen hallintosäännön (AV 27.4.2026 § 47) § 10a kohdan 1a mukaan aluehallitus päättää palvelukohtaisista palveluverkkosuunnitelmista aluevaltuuston käymän lähetekeskustelun pohjalta ja kuultuaan asianmukaisia jaostoja, valiokuntia ja vaikuttamistoimielimiä aiheesta. Aluehallitus päätti kokouksessaan 24.8.2026 (AH § 228/2026) merkitä tiedoksi liitteenä olevan Pirkanmaan mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelman 2026-2026 ja lähettää sen kuulemiskierrokselle toimielimiin.

Liitteenä Pirkanmaan mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelma 2026-2028.

## **Ehdotus**

Vammaisneuvosto päättää

1. merkitä tiedoksi Pirkanmaan hyvinvointialueen mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelman 2026-2028 ja
2. antaa asiasta mahdollisen lausunnon.

## **Kokouskäsittely**

Kuultiin asiantuntijana ylläääkari Lumikukka Socadaa.

§:n 49 jälkeen palattiin täydentämään päätöstä.

Puheenjohtaja Tuija Kaivanto ehdotti päätöksen kuulumaan seuraavanlaisesti:

Vammaisneuvosto päättää

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

1. merkitä tiedoksi Pirkanmaan hyvinvointialueen mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelman 2026-2028 ja
2. antaa asiasta lausunnon, joka koostetaan kokouksessa käydyn keskustelun ja kirjattujen kommenttien pohjalta
3. että lausunto liitetään pöytäkirjan liitteeksi, toimitetaan eteenpäin vastaanottavalle taholle ja tuodaan tiedoksi seuraavaan vammaisneuvoston kokoukseen.

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Vammaisneuvoston jäsen Marjatta Stenius-Kaukonen saapui kokoukseen ennen päätöksentekoa.

### **Päätös**

Vammaisneuvosto päätti

1. merkitä tiedoksi Pirkanmaan hyvinvointialueen mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelman 2026-2028 ja
2. antaa asiasta lausunnon, joka koostetaan kokouksessa käydyn keskustelun ja kirjattujen kommenttien pohjalta
3. että lausunto liitetään pöytäkirjan liitteeksi, toimitetaan eteenpäin vastaanottavalle taholle ja tuodaan tiedoksi seuraavaan vammaisneuvoston kokoukseen.

### **Tiedoksi**

Sirpa Rainesalo, Lumikukka Socada

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

## § 47

### Turvallisuussuunnitelma 2026-2029

29416/2023

#### Valmistelijat / lisätiedot:

Pasi Vainio, TURVALLISUUSPÄÄLLIKKÖ, pasi.vainio@pirha.fi

Hyvinvointialueen turvallisuussuunnitelma linjaa koko hyvinvointialuetta koskevan organisaatioturvallisuuden keskeiset tavoitteet ja kehittämistoimet.

Turvallisuussuunnitelma on laadittu siksi, että hyvinvointialueella on tarve yhteensovittaa turvallisuustyön kokonaisuutta, toimijoiden rooleja ja tehtäviä, tavoitteita, toteutusta sekä seurantaa. Yhtä lailla uudessa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet -asiakirjassa on kirjattuna, että organisaatioturvallisuuden perusteet, toiminnan yhteensovittaminen ja tavoitteet määritellään turvallisuussuunnitelmassa. Turvallisuussuunnitelma nojaa hyvinvointialueen strategiaan ja ennen kaikkea strategian toimeenpanosuunnitelman tavoitteeseen 1.4., jonka mukaan: Toimintamme luo turvallisuutta. Ennakoimme ja varaudumme toimintaympäristön muutoksiin.

Turvallisuussuunnitelman sisältö on hyväksytty Pirkanmaan hyvinvointialueen turvallisuustyöryhmässä 4.9.26.

Turvallisuussuunnitelmaan on kirjattu turvallisuuden tavoitteet, kehittämistoimet ja mittarit. Turvallisuuden tavoitteet ovat:

- Turvallisuusjohtamisen kehittäminen.
- Turvallisuuskulttuurin ja turvallisuusviestinnän kehittäminen.
- Turvallisuusosaamisen kehittäminen.
- Hyvinvointialueen palvelut ovat turvallisia.
- Turvallinen toimintaympäristö.
- Hyvinvointialue on varautunut häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin.

Kuluvan syksyn aikana turvallisuussuunnitelma käsitellään eri foorumeissa, hyväksytetään ja viedään lopulta hyvinvointialueen aluehallituksen käsiteltäväksi. Sen jälkeen turvallisuussuunnitelma toimeenpannaan.

Turvallisuussuunnitelman luonnos (14.9.2026) sekä esitysdiat ovat oheismateriaalina.

#### Ehdotus

Vammaisneuvosto merkitsee tiedoksi esittelyn turvallisuussuunnitelmaluonnoksesta 2026-2029 ja antaa luonnoksesta mahdolliset kommenttinsa.

#### Kokouskäsittely

Asiantuntijana kuultiin turvallisuuspäällikkö Pasi Vainiota.

Ennen päätöksentekoa siirryttiin käsittelemään § 48, jonka päätöksenteon jälkeen siirryttiin takaisin päättämään § 47.

#### Päätös

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

Vammaisneuvosto merkitsi tiedoksi esittelyn turvallisuussuunnitelmaluonnoksesta 2026-2029 ja antoi luonnoksesta seuraavat kommenttinsa:

- Turvallisuussuunitelman organisaatioturvallisuuden kaikissa osa-alueissa tulee huomioida myös vammaisten henkilöiden oikeudet ja erityistarpeet sekä hyvinvointialueemme vammaispoliittinen ohjelma.
- Vammaisia henkilöitä toivotaan otettavan mukaan turvallisuus- sekä valmiusharjoituksiin esim. kriisitilanteiden varalta olevat harjoitukset.
- THL:n suosituksen huomioiminen ja toteuttaminen laatien yksilöllisiä varautumissuunnitelmia vammaisille henkilöille (vammaispoliittinen ohjelma toimenpidesuositus 4: vammaisille henkilöille kirjataan tarvittaessa THL:n vammaispalvelujen käsikirjan suosituksen mukaiset yksilölliset varautumissuunnitelmat vakavia häiriö- ja poikkeustilanteita varten).
- Pirhan turvallisuussuunnitelmissa tulee olla kirjattuna vammaisten henkilöiden kriittisten palveluiden jatkuvuuden hallinta, joiden katkeaminen aiheuttaa välittömän hengen- tai terveydenvaaran. Esim. asumisen ja huolenpidon turvaaminen, kriittiset tukipalvelut (ateriapalvelu, lääkehuolto, laitehuolto) ja sähköriippuvaiset laitteet esim. hengityskoneen tai muun kriittisen sähkölaitteen varassa olevien asiakkaiden rekisteri ja varautumissuunnitelma.
- Kaikkien Pirhan palveluiden tulee omavalvonta- ja turvallisuussuunnitelmassaan huomioida myös vammaisten henkilöiden oikeudet ja erityistarpeet näissä suunnitelmissa.
- Moniammatillinen yhteistyö ja yhdyspinnat huomioitava turvallisuussuunnittelussa: kuntien ja pelastustoimen kanssa tiivis yhteistyö sekä järjestöyhteistyö vammaisjärjestöjen kanssa huomioiden erilaiset vammaryhmät.
- vammaisneuvoston edustaja ja järjestöedustaja toivotaan kutsuttavan jatkotyöskentelyyn työryhmävaiheessa turvallisuussuunnitelmaa toimeenpantaessa.
- Esteetön ja saavutettava kriisiviestintä häiriötilanteissa kaikille saavutettavasti: konkreettinen näkyminen.
- Turvallisuussuunnitelmissa, monikanavaisuus (selko- ja viittomakieli, tekstiviestit ja muita vaihtoehtoisia kanavia virallisten verkkosivujen rinnalla) ja teknologinen saavutettavuus digitaalisissa palveluissa (esim. ruudunlukuohjelmalle sopivuus).
- Itsemääräämisoikeus ja rajoitustoimenpiteet kriisitilanteissa: YK vammaisoikeuksien ja lainsäädännön noudattaminen poikkeusolosuhteissakin. Asiakkaan itsemääräämisoikeutta ei saa tarpeettomasti kaventaa ns. turvallisuuden varjolla. Rajoitustoimenpiteiden hallinta kuten poistumisen estäminen tai kiinnipitäminen vaativat tarkat juridiset perusteet ja osaamisen myös kriisitilanteissa.
- Esteettömän ambulanssin tarve (esim. asiakkaan apuväline ei mahdu ambulanssiin ja jää ulos, läheisten vastuulla sen toimittaminen takaisin asiakkaan luokse).
- Turvallisuuskyselyyn jatkossa näkyviin vammaisnäkökulma ja mahdollisuus tavoittaa erilaisesti vammaisia henkilöitä ja heidän läheisiään kyselyssä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

## § 48

### Pirkanmaan hyvinvointialueen valmiussuunnitelma

738/2022

#### Valmistelijat / lisätiedot:

Pasi Vainio, TURVALLISUUSPÄÄLLIKKÖ, pasi.vainio@pirha.fi

Hyvinvointialueen valmiussuunnitelma kuvaa hyvinvointialuekonsernin varautumisen järjestämisen ja yhteensovittamisen. Se on suunnitelma siitä, miten ensisijaisten toimintojen ja palvelujen jatkuvuus varmistetaan kaikissa tilanteissa, miten eri häiriötilanteita johdetaan ja hallitaan, miten valmiussuunnittelua tehdään, toteutetaan ja seurataan sekä miten suunnitelmat jalkautetaan osaksi jokapäiväistä työtä.

Hyvinvointialueen varautumisen tavoitteena on asiakkaiden, potilaiden ja henkilöstön turvallisuus, ensisijaisten toimintojen ja palveluiden jatkuvuus kaikissa olosuhteissa sekä toiminnan lain- ja tavoitteidenmukaisuuden varmistaminen (järjestämistehtävä). Hyvinvointialueen valmiussuunnittelu ennaltaehkäisee uhkien realisoitumista, mutta tuottaa myös riittävän valmiuden kohdata eri häiriötilanteita ja kyvyn reagoida niihin (vaste). Valmiussuunnittelun keskeinen osa on myös häiriötilanteista palautumisen edistäminen.

Kuluvan syksyn aikana valmiussuunnitelma käsitellään eri foorumeissa, hyväksytetään ja viedään lopulta hyvinvointialueen aluehallituksen käsiteltäväksi. Sen jälkeen valmiussuunnitelma toimeenpannaan.

Valmiussuunnitelman luonnos ei ole oheisaineistona, koska se on kokonaan salassa pidettävä Julkisuuslain (621/1999) 24.1§:n 8 kohdan mukaisesti.

Oheismateriaalina esitysdiat.

#### Ehdotus

Vammaisneuvosto merkitsee tiedoksi esityksen valmiussuunnitelmaluonnoksesta ja antaa siitä mahdolliset kommenttinsa.

#### Kokouskäsitely

Kuultiin asiantuntijana turvallisuuspäällikkö Pasi Vainiota.

Pykälän käsittelyn jälkeen palattiin käsittelemään § 47.

Vammaisneuvoston jäsenet Ulla Konkarikoski, Pinja Eskola sekä varajäsen Johanna Anttila poistuivat kokouksesta ennen päätöksentekoa.

#### Päätös

Vammaisneuvosto merkitsi asian tiedoksi esityksen valmiussuunnitelmaluonnoksesta ja antoi seuraavat kommenttinsa:

- Pykälän 47:n turvallisuussuunnitelma 2026-2029 huomiointi myös varautumissuunnittelussa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

- Vammaisneuvosto toivoo pelastus- ja turvallisuuspalveluiden tiivistävän yhteistyötä vammaisneuvoston ja vammaisjärjestöjen kanssa, jotta kokemustieto kanavoituu paremmin suunnitelmien valmisteluun ja seurantaan.
- Vammaisneuvosto esittää, että jatkossa vammaisia henkilöitä otetaan mukaan valmiusharjoituksiin, esimerkiksi neuvostojen ja järjestöjen kautta.
- THL:n suosituksen huomioiminen yksilöllisen varautusmissuunnitelman laatimisesta liittyen vammaisten henkilöiden varautumistarpeisiin (vammaispoliittinen ohjelma toimenpidesuositus 4.).
- Kriittisten palveluiden jatkuvuuden hallinta, koskien esim. asumisen ja huolenpidon turvaaminen, sähköriippuvaisten palveluiden turvaaminen.
- Toivotaan tiiviin yhteistyön toteutumista vammaisten henkilöiden edustajien kanssa.
- Väestönsuojelussa huomioitava esteettömyys- ja saavutettavuusasiat.
- Myös paperista tiedottamista tarvitaan viestinnän saavutettavuudessa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

## § 49

### VAPA2035-kehittämishjelman puolivuotisraportti 1-6/2026

27853/2023

#### Valmistelijat / lisätiedot:

Liisa Lindberg, KEHITTÄMISPÄÄLLIKKÖ,VAMM.PALVE, liisa.lindberg@pirha.fi  
Katja Hakkarainen, KEHITTÄMISPÄÄLLIKKÖ, katja.hakkarainen@pirha.fi

#### Liitteet

1 VAPA2035-kehittämishjelman raportti 1-6/2026

Aluevaltuusto hyväksyi VAPA2035-ohjelman toimeenpantavaksi kokouksessaan 28.10.2024 § 103. Ohjelman toimeenpanon etenemisestä on laadittu raportti ajalta 1.1.-30.6.2026.

VAPA2035-ohjelman toimeenpano on jatkunut vuoden 2026 ensimmäisellä puoliskolla tavoitteiden mukaisesti. Tarkastelujaksolla kehittämistyössä on painottunut uusien toimintamallien käyttöönotto ja vakiinnuttaminen sekä palvelujen vaikuttavuuden seurannan vahvistaminen. Samalla on edistetty palvelujen saatavuutta ja sujuvia asiakasprosesseja hyödyntämällä uusia digitaalisia ratkaisuja, kehittämällä palveluohjausta ja vahvistamalla yhteistyötä ensisijaisten palvelujen kanssa. Alkuvuoden aikana otettiin onnistuneesti käyttöön Saga-asiakastietojärjestelmä, joka tukee asiakasprosessien hallintaa, tiedon saatavuutta ja toiminnan kehittämistä. Itsenäistä elämää tukevien palvelujen, asumisen tuen sekä asiakasosallisuutta vahvistavien toimintamallien kehittäminen on jatkunut. Lisäksi on edistetty vammaispalvelulain toimeenpanoa ja tiedolla johtamista sekä vahvistettu yhteistyötä järjestöjen ja palveluntuottajien kanssa

Liitteenä olevalla raportilla on kuvattu kehittämishjelman eteneminen 1–6/2026 sekä painopisteet ajanjaksolle 7–12/2026.

#### Ehdotus

Vammaisneuvosto päättää merkitä VAPA2035-kehittämishjelman raportin 1–6/2026 ja käydyn keskustelun tiedoksi.

#### Kokouskäsittely

Kuultiin asiantuntijoina kehittämispäällikkö Liisa Lindbergiä ja kehittämispäällikkö Katja Hakkarasta.

Vammaisneuvosto kävi keskustelua ja esitti kysymyksiä koskien raporttia.

Pykälän käsittelyn jälkeen palattiin täydentämään § 46 päätöstä.

Vammaisneuvoston jäsenet Milla Ilonen ja Maya Støbakk poistuivat kokouksesta ennen päätöksentekoa.

#### Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

#### Tiedoksi

Johanna Pulkkinen, Liisa Lindberg, Katja Hakkarainen, Anni Vainionpää

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

## § 50

### Vaikuttamistoimielinten toiminnan kehittäminen, työpajan tulokset

15345/2025

#### Valmistelijat / lisätiedot:

Katri Lindberg, SUUNNITTELIJA, katri.lindberg@pirha.fi

Riikka Piironen, SUUNNITTELIJA, riikka.piironen@pirha.fi

Johanna Sola, SUUNNITTELUJÄSENNÄ, johanna.sola@pirha.fi

Osana Aluehallituksen 16.6.2025 hyväksymää kehittämissuunnitelmaa vaikuttamistoimielimille järjestettiin yhteinen työpaja 28.5.2026 teemalla vaikuttava vaikuttaminen. Työpajan tarkoituksena oli kirkastaa Pirkanmaan hyvinvointialueen vaikuttamistoimielinten roolia sekä vaikuttamisen muotoja. Vaikuttamistoimielinten tehtävänä on edustaa ikäihmisiä, vammaisia henkilöitä ja nuoria sekä erityisesti niitä, joiden ääni ei muuten kuulu sekä vahvistaa ryhmien osallisuutta päätöksenteossa ja arjessa.

Työpajaan osallistui jäseniä kaikista Pirkanmaan hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimistä. Asiakaskokemuksen ja osallistumisen yksiköstä on laadittu yhteenveto ja kehittämis ehdotuksia työpajan tuloksien pohjalta.

Vaikuttamistoimielinten puheenjohtajakollegion kokouksessa 24.8.2026 sovittiin, että kaikki vaikuttamistoimielimet käsittelevät työpajan tuloksia kokouksissaan vuoden 2026 loppuun mennessä. Keskustelun tukena käytetään oheismateriaalina olevaa pohjaa. Jatkotoimenpiteistä sovitaan myöhemmin.

#### Ehdotus

Vammaisneuvosto päättää

1. käydä keskustelun kehittämistyöpajan tuloksista ja
2. valita tärkeimmät kehittämistoimenpiteet.

#### Kokouskäsittely

Puheenjohtaja Tuija Kaivanto ehdotti, että vammaisneuvosto päättää jatkaa asian käsittelyä seuraavassa vammaisneuvoston kokouksessa.

Hyväksyttiin yksimielisesti.

#### Päätös

Vammaisneuvosto päätti tuoda työpajan tulokset tiedoksi ja jatkaa asian käsittelyä seuraavassa vammaisneuvoston kokouksessa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

## § 51

### Tiedoksi merkittävät asiat

#### Liitteet

- 1 Pirha vammaisneuvoston kannanotto vammaispoliklinikan hoidon porrastuksesta 27.8.2026
- 2 Invalidiliiton liittohallituksen kannanotto\_henkilökohtainen apu ja kotihoito
- 3 Voimia ry kannanotto Sastamalan mielenterveyspalveluiden lopettamiseen

#### Merkitään tiedoksi

- Vammaisneuvoston edustustehtävien kuulumiset:
  - Aluevaltuuston kuulumiset
  - Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunnan kuulumiset
  - Vammaispalveluiden asiakasosallisuustyöryhmän kuulumiset
  - TIE - Tukea itsenäiseen elämään - Pirkanmaan osahankkeen projektiryhmän kuulumiset
  - Pirkanmaan liiton maakuntavaltuuston kuulumiset
  - Pirkanmaan hyvinvointialueen vammaispoliittisen ohjelman toimeenpanon tueksi perustettu työryhmän kuulumiset
- Vammaisneuvoston sisäisen viestintäsuunnittelun työryhmän kuulumiset
- Vammaisneuvoston edellisessä kokouksessa 19.8.2026 § 40 "Vaativien erityispalveluiden tilanne ja hoidon porrastus" kannanotto on lähetetty eteenpäin vastaanottavalle taholle, kannanotto liitteenä
- Invalidiliiton liittohallituksen kannanotto hyvinvointialueille, kannanotto liitteenä
- Vammalan seudun Mielenterveysyhdistys VoiMia ry:n kannanotto, kannanotto liitteenä
- Puheenjohtaja Tuija Kaivannon terveiset tarkastuslautakunnan 15.9.2026 kokouksessa vierailusta

#### Ehdotus

Merkitään tiedoksi.

#### Päätös

Merkittiin tiedoksi

- Vammaisneuvoston edustustehtävien kuulumiset:
  - Aluevaltuuston kuulumiset
  - Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunnan kuulumiset
- Vammaisneuvoston edellisessä kokouksessa 19.8.2026 § 40 "Vaativien erityispalveluiden tilanne ja hoidon porrastus" kannanotto on lähetetty eteenpäin vastaanottavalle taholle, kannanotto liitteenä
- Invalidiliiton liittohallituksen kannanotto hyvinvointialueille, kannanotto liitteenä
- Vammalan seudun Mielenterveysyhdistys VoiMia ry:n kannanotto, kannanotto liitteenä
- Puheenjohtaja Tuija Kaivannon terveiset tarkastuslautakunnan 15.9.2026 kokouksessa vierailusta

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

## **§ 52**

### **Muut asiat**

Muut esille tulevat asiat.

#### **Ehdotus**

Merkitään tiedoksi.

#### **Päätös**

Merkittiin tiedoksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

**Muutoksenhakukielto**

§44, §45, §46, §47, §48, §49, §50, §51, §52

**Muutoksenhakukielto**

Oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (Laki hyvinvointialueesta 141 §).